

PRU-14 DAN PASCA PRU-14: ANALISIS POLITIK DI NEGERI JOHOR DARUL TAKZIM

(GE-14 And Post-GE-14: Analysis of Politics In the state of Johor Darul Takzim)

Junaidi Awang Besar

ABSTRAK

Negeri Johor terkenal dengan jolokan negeri kelahiran UMNO pada 11 Mei 1946 yang juga merupakan kubu kuat UMNO di Malaysia ini sejak Pilihan Raya Umum pertama (PRU-1) lagi. BN yang diketuai UMNO memenangi PRU-1 hingga PRU-13 di negeri ini bagi kerusi Dewan Undangan Negeri (DUN) dengan mencapai majoriti lebih daripada 2/3 kerusi. Namun pada PRU-14, buat pertama kalinya Johor tumbang kepada parti pembangkang iaitu Pakatan Harapan (PH) yang menggunakan logo Parti Keadilan Rakyat (PKR) dengan berjaya memperoleh 36 kerusi DUN berbanding BN (19 kerusi) dan PAS hanya 1 kerusi. Politik Johor berubah lagi pada 26 Februari 2020 apabila PPBM (BERSATU) bertindak keluar PH dan membentuk Perikatan Nasional (PN) bersama dengan Muafakat Nasional (MN) dan seorang wakil rakyat Bebas. Dinamika politik ini merupakan percaturan yang menarik melibatkan strategi dan seni berpolitik demi mendapatkan kuasa sama ada secara berperlembagaan mahupun secara berkepentingan. Justeru adalah menjadi tujuan penulisan artikel ini untuk menganalisis politik pilihan raya pada PRU-14 dan pasca PRU-14. Berdasarkan analisis data keputusan PRU 2018, pemerhatian di lapangan dan analisis sumber sekunder seperti artikel jurnal dan kertas persidangan, dapatkan kajian menunjukkan bahawa kemenangan PH dan kekalahan BN pada PRU-14 serta penguasaan PN pasca PRU-14 di Johor membuktikan bahawa tiada yang mustahil dan tiada yang kekal dalam politik. Sesungguhnya ilmu politik penuh dengan dinamikanya dan berseni/berstrategi. Faktor isu nasional lebih kuat mempengaruhi keputusan politik rakyat Johor, justeru pemimpin negeri dan tempatan Johor turut menerima tempiasnya. Kemenangan PH pada PRU-14 dimungkin oleh sokongan pengundi Cina dan India di samping pengundi muda Melayu dan sebahagian besar *First Time Voters* yang dipengaruhi oleh media sosial. Implikasi daripada penulisan artikel ini ialah pihak yang menang perlu melaksanakan tanggungjawab sebagai pemerintah dengan adil dan beramanah untuk kebajikan rakyat manakala pihak yang tewas perlu memainkan peranan sebagai pembangkang ‘membina’ bagi memastikan pembangunan fizikal dan spiritual rakyat Johor mendapat perhatian semua ahli politik di negeri ini.

Kata kunci: Politik, pilihan raya, Dewan Undangan Negeri, wakil rakyat, pengundi

ABSTRACT

Johor is known for its UMNO-born state on May 11, 1946, which has been the stronghold of UMNO in Malaysia since the first General Election (GE-1). The UMNO-led BN won GE-1 to GE-13 in the state for the state assembly by winning more than 2/3 seats. But in the 14th general

election, Johor for the first time fell to the opposition party Pakatan Harapan (PH), which used the Parti Keadilan Rakyat (PKR) logo by winning 36 state seats compared to the BN (19 seats) and PAS only 1 seat. Johor politics changed again on February 26, 2020 when the PPBM (BERSATU) stepped out of the PH and formed the Perikatan Nasional (PN) along with Muafakat Nasional (MN) and a Indipendent people representative. This political dynamic is an interesting arrangement involving political strategy and art in order to gain political power either constitutional or have an interest. It is, therefore, the purpose of writing this article to analyze election politics in the GE-14 and post-GE-14. Based on the analysis of the 2018 GE results, field observations and secondary sources such as journal articles and conference papers, the findings show that the victory of the BN and the defeat of the BN in the GE-14 and the post-PN PN victory in Johor prove that nothing is impossible who remains in politics. Indeed, political science is full of dynamics and artistry. The stronger national issues influenced the political decisions of the people of Johor, and the state and local leaders of Johor also took their turn. PH victory in GE-14 fueled by support from China and India in addition to young Malay voters and most of the First Time Voters are influenced by social media. The implication of this article is that the victorious party must exercise the responsibility of a just and trustworthy government for the good of the people while the deceased must play a role as the builder in ensuring the physical and spiritual development of the people of Johor in the eyes of all politicians in the state.

Keywords: Politics, elections, State Legislature, elected representatives, voters

PENGENALAN

Negeri Johor Darul Takzim terletak paling selatan Semenanjung Malaysia yang mempunyai 54.67 peratus pengundi Melayu, 37.58 peratus pengundi etnik Cina, 6.52 peratus pengundi etnik India dan 1.24 peratus adalah daripada etnik lain. Negeri ini terkenal sebagai kubu terkuat UMNO di Semenanjung Malaysia kerana statusnya sebagai negeri kelahiran UMNO dan mempunyai pengundi Melayu yang bersemangat perjuangan bangsa Melayu yang kuat dan kental. Dalam politik Malaysia juga dikatakan parti selain BN hanya dapat menguasai Putrajaya/Persekutuan jika dapat menawan Negeri Johor. Ini terbukti bahawa dalam PRU 2018 yang lalu, PH berjaya menawan Nusajaya/Johor dan juga berjaya menawan Putrajaya/Persekutuan. Politik pilihan raya di Negeri Johor menarik untuk dikaji polanya kerana negeri ini mempunyai segmen pengundi yang agak seimbang dari segi komposisi etnik, lokasi geografi dan latar belakang sosioekonomi. Justeru, adalah menjadi tujuan penulisan artikel ini untuk menganalisis politik pilihan raya di Negeri Johor Darul Takzim dengan melihat beberapa aspek penting dalam politik pilihan raya yang akan dianalisis dengan lebih lanjut dalam artikel ini.

TINJAUAN LITERATUR: POLITIK DAN PILIHAN RAYA DI NEGERI JOHOR

Bagi kajian politik pilihan raya di Negeri Johor, Abdul Rahman (1994) mendapati bahawa pengundi-pengundi Melayu di Johor lebih memihak kepada parti kerajaan manakala pengundi Cina lebih memihak kepada parti pembangkang. Kecenderungan terhadap politik didapati berkait

rapat dengan umur, jantina, pendidikan dan pekerjaan. Faktor persekitaran juga didapati mempengaruhi tingkah laku pengundi terutama dalam membuat keputusan pilihan raya. Kajian ini juga mendapati bahawa lebih daripada 50 peratus responden bersikap positif terhadap pilihan raya.

Iskandar Miza (1998) mendapati bahawa terdapat empat isu dominan yang berlaku di Gelang Patah, Johor iaitu isu pampasan, peminggiran kontraktor Melayu dalam pembangunan, nasib nelayan akibat pencemaran dan perbelanjaan wang pampasan. UMNO telah muncul sebagai satu organisasi yang cuba menyelesaikan masalah tersebut. Walaupun UMNO Bahagian dianggap mempunyai kaitan yang rapat dengan kerajaan, namun UMNO telah gagal untuk menyelesaikan keseluruhan isu yang muncul walaupun pelbagai usaha telah dilakukan. Ng (2001) mendapati bahawa keputusan PRU 1999 di DUN Bandar Maharani, Johor adalah ditentukan oleh faktor seperti janji-janji calon atau parti politik dan pengaruh media massa. Keputusan kajian ini memperlihatkan pendekatan pemilihan rasional berjaya menerangkan perlakuan pengundi secara mutlak.

Nor Ilyana (2004) dalam kajian tentang tinjauan terhadap UMNO Bahagian di Parit Sulong, Johor telah mendapati bahawa golongan tua dan generasi muda mempunyai matlamat perjuangan masing-masing dalam UMNO. UMNO Bahagian Parit Sulong memerlukan perubahan mengikut kesesuaian masa dan masyarakatnya mahu melihat UMNO sebagai parti yang dominan di negeri Johor. Program-program yang dijalankan oleh UMNO dapat mengekalkan kepercayaan golongan tua dan generasi muda.

Mohd Fuad dan Junaidi (2012a) dalam kajian meninjau pendapat dan keperluan generasi muda di kawasan Parlimen Muar, Johor mendapati bahawa 71.9 peratus bersetuju agar kepimpinan kawasan Muar perlu dikekalkan kerana telah menunjukkan prestasi yang amat baik. Mohd Fuad dan Junaidi (2012b) mendapati bahawa dari aspek pengurusan awam, 86.3 peratus responden menyatakan Indeks Petunjuk Prestasi (KPI) untuk wakil rakyat dan Menteri adalah baik dan mempengaruhi sokongan rakyat terhadap kerajaan dan polisi atau pembaharuan yang dilakukan oleh kepimpinan Perdana Menteri dalam menerajui pembangunan negara terus mendapat sokongan rakyat (80.2 peratus).

Menurut Junaidi et al. (2011 dan 2012) dalam kajian “Analisis pola pengundian etnik Cina dalam Pilihan Raya Kecil di DUN Tenang, Johor”, kawasan yang majoritinya pengundi etnik Cina memihak kepada parti pembangkang/PAS namun kawasan majoriti Melayu terus didominasi UMNO/BN. Sokongan pengundi kaum Cina kepada parti pembangkang adalah disebabkan mereka percaya bahawa Pakatan Rakyat dapat menjadi kerajaan alternatif di peringkat negeri dan pusat bagi memperjuangkan hak mereka, memberikan keadilan sosial, ekonomi dan politik yang menyeluruh tanpa mementingkan sesuatu kaum sahaja. Pengundi Cina juga berani untuk mengubah sokongan mereka dengan memberi peluang kepada parti pembangkang untuk berkuasa sama ada di peringkat negeri mahupun pusat.

Junaidi (2017) dalam kajian politik pilihan raya menuju PRU-14 di Johor menjelaskan bahawa isu yang sering dibangkitkan oleh responden adalah 93.0 peratus daripadanya menyatakan isu pemulihan ekonomi/harga barang/minyak sering dibualkan di kawasan mereka. Seterusnya 42.3 peratus menyatakan kredibiliti calon penting dalam penentuan pengundian dalam pilihan raya. Henry (2018) menyatakan bahawa kejayaan PKR/PH menawan negeri Johor adalah satu ‘gempa’ yang luar biasa hasil daripada keazaman tinggi suara rakyat untuk menumbangkan BN di negeri tersebut dalam PRU 2018.

Junaidi et al. (2018) menjelaskan bahawa bagi wilayah Pantai Barat Semenanjung Malaysia termasuk di Negeri Johor, PH juga berjaya menguasai Kerajaan Negeri Johor dengan majoriti kerusi DUN. Wilayah Pantai Barat Semenanjung Malaysia dikuasai PH kerana majoriti pengundi etnik Cina dan India mengundi calon PH manakala undi etnik Melayu terbahagi kepada tiga parti iaitu BN, PH dan PAS. Mohamed Nawab & Rashaad (2018) menjelaskan bahawa faktor kekuatan pengaruh lokal seperti sebagai negeri penubuhan UMNO dan semangat johorean yang dimiliki BN di Johor tidak dapat mengekalkan status quo BN di negeri tersebut, sebaliknya faktor nasional memberi kelebihan kepada PKR/PH untuk menawan DUN Johor dalam PRU 2018.

Junaidi (2018) menjelaskan bahawa PH secara majoritinya menang di wilayah atau zon Pantai Barat Semenanjung Malaysia termasuk di Johor terutamanya di kawasan bandar dan separa bandar manakala PAS menang di zon Pantai Timur Semenanjung Malaysia manakala BN kekal menguasai kawasan luar bandar terutamanya di negeri terkecil iaitu Perlis dan juga negeri terbesar di Semenanjung Malaysia iaitu Pahang. Pola sedemikian menarik untuk dikaji kerana ia berkait dengan faktor geografi dari segi ruang fizikal dan kemanusiaan, jarak, ketersampaian, lokasi, kawasan perbandaran/luar bandar dan juga faktor kejiranan yang mempunyai alasan tertentu.

Mohd Izani & Abdul Razak (2019) dalam bab dalam buku yang bertajuk ‘Permata Bertukar Pemilik: Cabaran dan Masa Depan Politik Johor Pasca PRU Ke-14’ menjelaskan bahawa kemenangan PH di Johor bersandarkan kepada isu dan skandal beberapa pemimpin tertentu, bukannya kerana berasaskan rekod PH yang baik. Justeru, Kerajaan PH Johor perlu mentadbir Johor lebih baik berbanding BN. Segala janji manifesto perlu ditunaikan sebaik dan secepat mungkin agar rakyat Johor dapat menikmati kehidupan yang lebih baik daripada sebelum ini. Hutchinson (2019) menjelaskan bahawa kemenangan PH dan kekalahan BN di Johor pada PRU-14 yang lalu adalah satu keputusan yang sangat mengejutkan yang disebabkan protes senyap pengundi atas pagar di samping tindakan pengundian saat-saat akhir pengundi muda. Mohd. Noor (2019) menjelaskan bahawa parti yang berjaya menguasai sebahagian besar kerusi Parlimen dan DUN di Johor dapat dijadikan petunjuk kepada penguasaan pada peringkat persekutuan dan ini dapat dilihat melalui penguasaan kerusi Parlimen dan DUN oleh parti politik di Johor pada PRU-1 hingga PRU-13 yang dikuasai Perikatan/BN; dan PRU-14 yang dikuasai PH. Junaidi (2019a) menyatakan bahawa geopolitik kaum pada PRU 2018 Malaysia termasuk di Negeri Johor menunjukkan sokongan terhadap BN/UMNO bergantung kepada undi yang disumbangkan oleh kaum Melayu manakala kekuatan undi Pakatan Harapan bergantung kepada undi kaum Cina.

Junaidi (2019b) menjelaskan bahawa politik adalah satu disiplin ilmu yang menarik tetapi sukar untuk dikaji kerana tingkah laku politik pengundi adalah dinamik atau tidak statik, bahkan boleh berubah dengan mengejut sama ada peringkat negara mahupun Negeri Johor. Aktor politik iaitu pemain politik sama ada pemimpin mahupun parti politik tidak boleh memperkecilkan ‘kuasa rakyat’ yang boleh mengubah keadaan dengan sekilip mata sahaja. Pemimpin dan parti politik boleh mengatur pelbagai strategi dari segi kempen dan gerak kerja parti untuk memenangi hati pengundi namun gelombang atau kuasa rakyat sesekali tidak dapat dibendung lagi. Muhammad Naim, Zulkanain & Fatimi (2019) menyatakan bahawa BN iaitu UMNO terus menguasai kerusi pengundi FELDA yang dominan seperti di Kota Tinggi, Tenggara, Pengerang, Sembrong dan Mersing disebabkan kesetiaan pengundi FELDA terhadap jasa Kerajaan BN terhadap mereka dari segi pengurniaan tanah dan insentif yang berkaitan penanaman kelapa

sawit di samping pelbagai bantuan dalam bentuk kewangan diberikan kepada mereka setiap tahun.

METODOLOGI KAJIAN

Bagi metod kajian, antara kaedah pengumpulan data primer bagi teknik kualitatif ialah menggunakan pemerhatian di lapangan manakala kaedah kuantitatif pula ialah olahan data keputusan PRU-14 (2018) bagi Negeri Johor. Pemerhatian di lapangan dilakukan dengan memerhati suasana kempen PRU-14 yang merangkumi perang poster, *banner*, *bunting* dan *billboard*; sesi ceramah pada waktu malam; sesi *walkabout* calon yang bertanding; dan meninjau reaksi pengundi terhadap situasi, kaedah dan intipati isu kempen. Kaedah pemerhatian di lapangan adalah penting bagi melihat perubahan landskap budaya politik masyarakat setempat, keadaan fizikal ruang atau kawasan yang relevan untuk menyokong seterusnya mengukuhkan hasil kajian. Kaedah kuantitatif iaitu olahan data keputusan PRU-14 bagi Negeri Johor pula merujuk kepada penelitian terhadap keputusan PRU-14 di kawasan tersebut dari segi jumlah kerusi yang ditandingi dan jumlah kerusi yang dimenangi. Penelitian terhadap data keputusan PRU-14 tersebut dari segi jumlah kerusi yang ditandingi dan jumlah kerusi yang dimenangi adalah penting bagi melihat data keputusan undi secara lebih detail dan tepat berdasarkan angka bernombor bagi membuat justifikasi atau alasan sebab musabab keputusan berdasarkan angka bersifat sedemikian.

Data sekunder yang merupakan maklumat berbentuk kualitatif melibatkan pengumpulan maklumat yang telah direkodkan dengan baik dalam bentuk rakaman bertulis. Dalam kajian ini, pengumpulan data sekunder diperoleh dengan melakukan penyelidikan ke perpustakaan. Segala kajian lepas dan data-data daripada sumber kedua iaitu buku, jurnal, latihan ilmiah/kertas projek/disertasi/tesis serta kertas kerja persidangan/simposium/seminar dapat membantu pengkaji untuk mendapatkan gambaran yang berkaitan dengan penyelidikan sesuatu kajian. Di samping itu, pengkaji juga mendapatkan maklumat dari media-media elektronik seperti melayari laman sesawang/internet, blog, media sosial (facebook, twitter dan email) bagi mendapatkan maklumat tambahan seperti laporan penyelidikan, kertas kerja dan artikel jurnal.

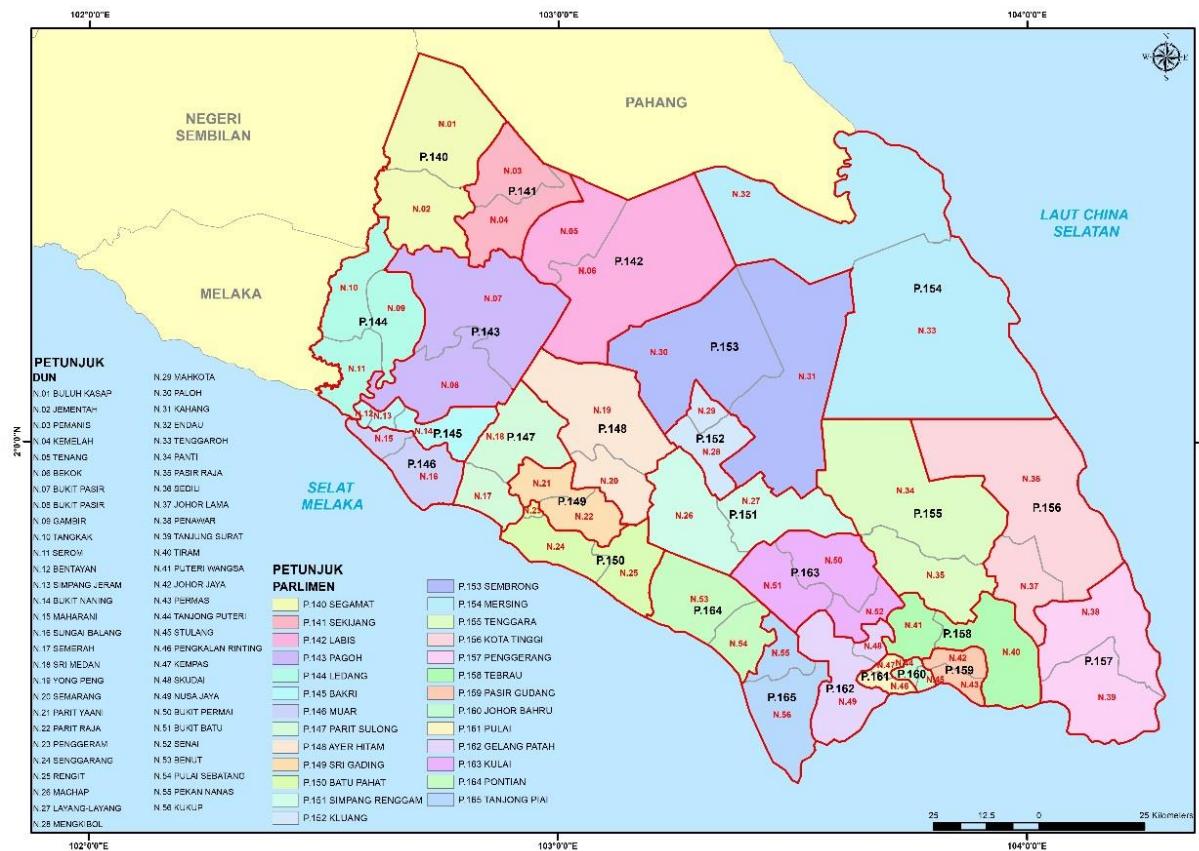
Bagi penganalisisan data pula melibatkan adunan antara maklumat kualitatif berdasarkan pemerhatian di lapangan, data kuantitatif iaitu data keputusan PRU-14 bagi Negeri Johor serta analisis maklumat sekunder dilakukan bagi bahan-bahan bercetak dan atas talian (internet).

KAWASAN KAJIAN: NEGERI JOHOR DARUL TAKZIM

Negeri Johor Darul Takzim ialah sebuah negeri di Malaysia yang terletak di selatan Semenanjung Malaysia. Negeri ini bersempadan dengan negeri Melaka, Negeri Sembilan dan Pahang. Negeri Johor juga dikelilingi oleh kawasan perairan seperti Laut China Selatan di timur, Selat Tebrau di selatan serta Selat Melaka di bahagian barat. Dengan keluasan kira-kira 19,210 kilometer persegi (7420 bt^2), Johor merupakan negeri kelima terbesar dalam negara Malaysia dan negeri ketiga terbesar di Semenanjung Malaysia. Selain itu, negeri ini juga mempunyai jumlah penduduk kedua terbesar selepas negeri Selangor dan negeri ketujuh terpadat di dalam negara. Ibu negeri Johor ialah Johor Bahru iaitu sebuah bandar raya di selatan negeri ini. Bandar raya tersebut merupakan bandar kedua terbesar di Malaysia selepas Kuala Lumpur. Di samping

itu, bandar-bandar utamanya ialah Batu Pahat, Muar dan juga Kluang. Johor mempunyai 26 kawasan Parlimen dan 56 kawasan DUN (Lihat Rajah 1).

Rajah 1: Peta Bahagian-Bahagian Pilihan Raya Parlimen dan DUN di Negeri Johor Darul Takzim

Sumber: Diadaptasi daripada SPR (2018)

Jumlah pengundi berdaftar pada PRU 2018 di Negeri Johor ialah seramai 1,820,617 orang yang terdiri daripada pelbagai komposisi etnik dan kategori pengundi. Negeri Johor mempunyai 26 kawasan Parlimen iaitu Segamat, Sekijang, Labis, Pagoh, Ledang, Bakri, Muar, Parit Sulong, Ayer Hitam, Sri Gading, Batu Pahat, Simpang Renggam, Kluang, Sembrong, Mersing, Tenggara, Kota Tinggi, Pengerang, Tebrau, Pasir Gudang, Johor Bahru, Pulai, Iskandar Puteri, Kulai, Pontian dan Tanjung Piai.

Bagi kawasan DUN pula, Johor mempunyai 56 kawasan DUN iaitu DUN Buloh Kasap, Jementah, Pemanis, Kemelah, Tenang, Bekok, Bukit Kepong, Bukit Pasir, Gambir, Tangkak, Serom, Bentayan, Simpang Jeram, Bukit Naning, Maharani, Sungai Balang, Semerah, Sri Medan, Yong Peng, Semarang, Parit Yaani, Parit Raja, Penggaram, Senggarang, Rengit, Machap, Layang-Layang, Mengkibol, Mahkota, Paloh, Kahang, Endau, Tenggaroh, Panti, Pasir Raja, Sedili, Johor Lama, Penawar, Tanjung Surat, Tiram, Puteri Wangsa, Johor Jaya, Permas, Larkin, Stulang, Perling, Kempas, Skudai, Kota Iskandar, Bukit Permai, Bukit Batu, Senai, Benut, Pulai Sebatang, Pekan Nenas dan Kukup.

HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Kempen dan Manifesto

Kempen adalah segala usaha kegiatan dan tindakan yang dirancang dan dilaksanakan dengan menggunakan penerangan, rayuan dan lain-lain untuk mempengaruhi pendapat umum atau mendapat sokongan umum terhadap sesuatu matlamat yang ingin dicapai. Parti politik atau individu yang bertanding akan menggunakan cara tersendiri untuk meraih undi selagi tidak melanggar peraturan mereka bebas untuk berkempen. Kaedah yang digunakan ialah kaedah tradisional atau biasa, kaedah melalui media massa atau arus perdana dan melalui kaedah media alternatif seperti internet.

Manifesto merupakan perkara yang terpenting dalam Pilihan Raya Umum mahupun Pilihan Raya Kecil. Manifesto menjadi kayu ukur kepada pengundi dalam memilih parti yang bertanding, dari pandangan responden menyatakan bahawa manifesto yang membawa kepada kebaikan mereka, keluarga dan masyarakat menjadi pilihan dalam memilih parti bertanding. Manifesto menjadi satu ‘alat’ atau ‘umpam’ kepada pengundi melalui perubahan akan dibawakan.

Dalam PRU 2018, untuk peringkat negeri Johor, manifesto BN yang bertemakan “Team Johor Untuk Dekad Baharu: Tawaran Masa Hadapan” yang merangkumi 230 tawaran kepada rakyat negeri ini. Ekonomi nan tinggi dan penyediaan prasarana komprehensif adalah antara lima kluster (teras) utama dikenali sebagai Johor Hi-5 dalam Manifesto Barisan Nasional (BN) Johor. Tiga lagi kluster adalah pembangunan minda, bakat dan kemahiran, kepimpinan berprestasi tinggi serta masyarakat lestari, Islami dan berbudaya. Johor yang jolokannya adalah Harimau Selatan, akan mula menunjukkan taring dan belangnya serta mengganggap misi spesifik itu sebagai 'mengejar singa' (Singapura). Tawaran ini disusun dengan dipimpin oleh tiga sasaran iaitu memenuhi keperluan dan meningkatkan kesejahteraan bangsa Johor secara keseluruhannya, memposisikan Johor sebagai kuasa ekonomi baharu selatan dan mempersiap serta melonjakkan Johor sebagai pesaing kepada semua, terutamanya jiran iaitu Singapura. Antara tawaran yang mendapat perhatian adalah pembinaan taman tema sains fiksyen pertama di dunia, Sci-Fi Universe pada tahun 2019 dengan pelaburan RM400 juta. BN Johor juga akan memperkenalkan Insurans Bencana Alam Johor untuk mangsa bencana alam selain menambah baik sistem amaran banjir.

Dalam manifesto tersebut turut dinyatakan bahawa diwajibkan pengisytiharan harta dan aset untuk EXCO dan penjawat awam negeri kepada Menteri Besar, mewajibkan lafadz Ikrar Anti Rasuah dalam kalangan 56 Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) dan semua 5,000 kakitangan pihak berkuasa tempatan (PBT). Selain lima kluster utama, BN Johor turut menawarkan tawaran pada Orang Muda Johor (OMJ), wanita dan Orang Kurang Upaya (OKU). Antara tawaran kepada belia yang mendapat sorakan ramai ialah pemberian bantuan RM500 kepada OMJ yang kali pertama berkahwin untuk pasangan muda yang berpendapatan RM3,000 dan ke bawah. BN Johor turut perkenalkan program Pasport Pertama Bangsa Johor, iaitu pembiayaan RM50 untuk permohonan mendapatkan pasport kali pertama bagi OMJ berusia 30 tahun ke bawah, terhad kepada 3,000 penerima setahun. Dalam usaha menyokong strategi FELDA 2.0, BN Johor turut berjanji akan menyelesaikan isu perwarisan di FELDA dalam tempoh lima tahun. Sebagai tawaran untuk wanita di Johor, satu tapak khusus akan disediakan untuk membina Kompleks Wanita Tun Fatimah sebagai pusat niaga, kompleks busana, pusat kaunseling dan pembinaan kapasiti wanita di negeri ini.

Manifesto PH Johor pula ialah “20 Janji & Manifesto PRU14 Pakatan Harapan 100 Hari Mentadbir Kerajaan dan Negeri Johor”. Antara janji PH untuk rakyat negeri Johor, bagi keluarga yang berpendapatan B40 ialah memberikan 10 meter padu air secara percuma; melancarkan ‘Kad Sihat Johor’ merupakan kad kesihatan eksklusif bernilai RM500 setahun; dan memberikan insentif bernilai RM1,000 kepada anak-anak bagi melanjutkan pelajaran peringkat tinggi. Janji dan manifesto PH lain yang khusus untuk rakyat negeri Johor jika berjaya membentuk kerajaan baru dalam masa 100 hari adalah Manifesto PH meningkat taraf Kesejahteraan negeri Johor iaitu berikrar mewujudkan 200,000 peluang pekerjaan berkapsidi tinggi; memperkenalkan skim Takaful Warga Veteran, dimana pewaris berhak menerima bantuan bernilai RM1,000 jika pemegang polisi telah tiada, kursus perkahwinan secara percuma; menaik araf negeri Johor menjadi hub makanan terulung; memberikan status pegangan lease selama 99 tahun untuk Kampung Melayu, Kampung Tradisi, Kampung Tersusun & Kampung Baru Cina; menaik taraf rangkaian perkhidmatan awam, tertumpu pada perkhidmatan bas, bas sekolah & teksi.

Manifesto PH membangunkan sektor Perumahan negeri Johor pula merangkumi memansuhkan 'Kuota Menegak Kerajaan' dalam perlaksanaan program perumahan mampu milik negeri Johor; memberikan potongan sehingga 50% bagi pembayaran dibawah program perumahan rakyat; membina 100,000 unit perumahan mampu milik pada harga sekitar RM42,000, RM80,000 dan RM150,000 dalam jangka masa 5 tahun mentadbir negeri; dan memperkenalkan skim 'Sewa & Milik' untuk perumahan mampu milik.

Manifesto PH membangunkan Pentadbiran & Ekonomi negeri Johor pula merangkumi perlantikan Menteri Besar hanyalah sehingga 2 penggal; memberikan kemudahan pemberian lesen bagi peniaga-peniaga kecil; memperkenalkan koridor ekonomi terulung 'Northern Johor Development Region', bagi mewujudkan hub unggul sektor pendidikan, industri peralatan rumah, agrikultiur moden, industri asas tani, pelancongan eko and agro.Manifesto PH membangunkan Pendidikan negeri Johor merangkumi memperkenalkan 'Biasiswa untuk rakyat Johor' bagi program lanjutan pelajaran diploma pertama & ijazah; universiti-universiti peringkat negeri akan bertumpu pada bidang teknologi tinggi & agrikultur moden; dan terus memberikan tapak untuk sekolah-sekolah agama, Cina dan Tamil.

PAS Johor pula memperkenalkan manifesto bertemakan Johor Sejahtera di bawah Gagasan Johor yang merupakan gabungan parti politik PAS, Ikatan, BERJASA dan Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) yang akan bertanding pada PRU-14 di negeri ini. Gagasan ini berkemampuan dalam memberikan alternatif kepimpinan baharu yang lebih berintegriti, bertanggungjawab, dinamik dan dipercayai.Menerusi manifesto ini, PAS meletakkan tujuh agenda utama yang merangkumi politik, ekonomi, sosial, teknologi, perundangan, alam sekitar dan keselamatan.Manifesto terbabit lebih menjurus kepada pembinaan kepimpinan bertaraf universal, pembangunan modal yang kental dan penawaran kebijakan yang mampu meringankan beban rakyat natijah daripada warisan kepimpinan negeri dan amanah yang kurang amanah. Manifesto tersebut digariskan daripada beberapa program massa pihaknya dan mengambil kirapandangan serta hasrat pelbagai lapisan masyarakat di negeri ini.Terdapat juga manifesto ketiga-tiga blok parti politik tersebut pada peringkat Parlimen dan juga DUN atas inisiatif calon-calon yang bertanding bagi parti politik masing-masing.

Calon yang Bertanding

Pada PRU 2018, di Negeri Johor mengandungi 26 kawasan Parlimen dan 56 kawasan DUN. Bagi kerusi Parlimen terdapat 74 calon yang bertanding iaitu 26 calon BN, 26 PKR/PH, 20 PAS dan 2 calon Bebas. Bagi kerusi DUN pula terdapat 158 calon yang bertanding iaitu 56 calon BN, 55 PKR/PH, 41 PAS dan 6 calon Bebas.

Isu Semasa PRU-14 di Negeri Johor

Dalam kempen pilihan raya, terdapat tiga jenis isu yang dimainkan oleh penceramah iaitu isu nasional, isu negeri dan isu lokal/tempatan. Antara isu yang paling hangat dimainkan di Johor ialah isu rasuah dan kos sara hidup selepas pengenalan GST, dan ramai peneroka Felda di Johor yang mendapat manfaat daripada program tindakan afirmatif untuk orang Melayu percaya kerajaan kini mengabaikan mereka. Isu rasuah dana 1MDB dan salah urus fiskal kerajaan dihubungkan dengan kos perumahan yang tinggi dan peningkatan kos sara hidup. Isu berikutnya ialah isu larangan penggunaan gambar calon PKR Parlimen Langkawi, Tun Dr. Mahathir Mohamad digantung sepanjang kempen di seluruh negara termasuk di Johor. Isu lain di Johor ialah isu skandal harta tanah terbesar di Johor, isu rumah bumiputera telah ditukar milik, dan isu harta tanah iaitu Forest City yang menjadi perhatian dan keluhan yang meluas dalam kalangan rakyat Johor.

Keputusan PRU-14 Bagi Negeri Johor

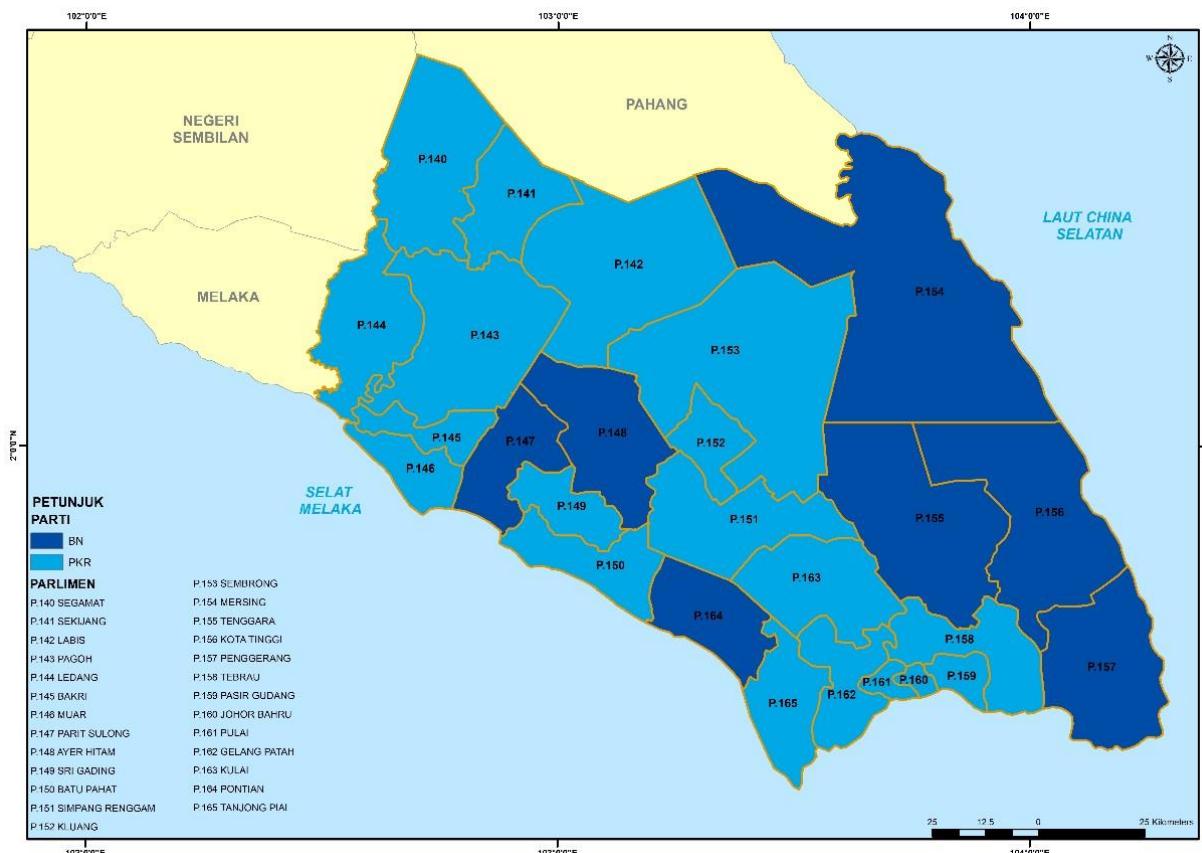
Keputusan PRU-14, 2018 bagi Negeri Johor untuk kerusi Parlimen menunjukkan PH berjaya memenangi 18 kerusi iaitu Segamat, Sekijang, Labis, Pagoh, Ledang, Bakri, Muar, Sri Gading, Batu Pahat, Simpang Renggam, Kluang, Tebrau, Pasir Gudang, Johor Bahru, Pulai, Iskandar Puteri, Kulai dan Tanjung Piai manakala BN menang di 8 kerusi iaitu Parit Sulong, Ayer Hitam, Sembrong, Mersing, Tenggara, Kota Tinggi, Pengerang dan Pontian. PAS tewas dikesemua 20 kerusi yang ditandinginya dan 2 calon calon Bebas juga tewas di kerusi yang ditandingi (Lihat Jadual 1 dan Rajah 2).

Jadual 1: Pecahan calon Parlimen yang bertanding dan menang pada PRU 2018 di Negeri Johor

Negeri	Jumlah kerusi Parlimen	PH		BN		PAS		Bebas	
		Tanding	Menang	Tanding	Menang	Tanding	Menang	Tanding	Menang
Johor	26	26	18	26	8	20	0	2	0

Sumber: SPR (2018)

Rajah 2: Peta taburan geografi keputusan PRU 2018 bagi kawasan Parlimen di Negeri Johor

Sumber: Diadaptasi daripada SPR (2018)

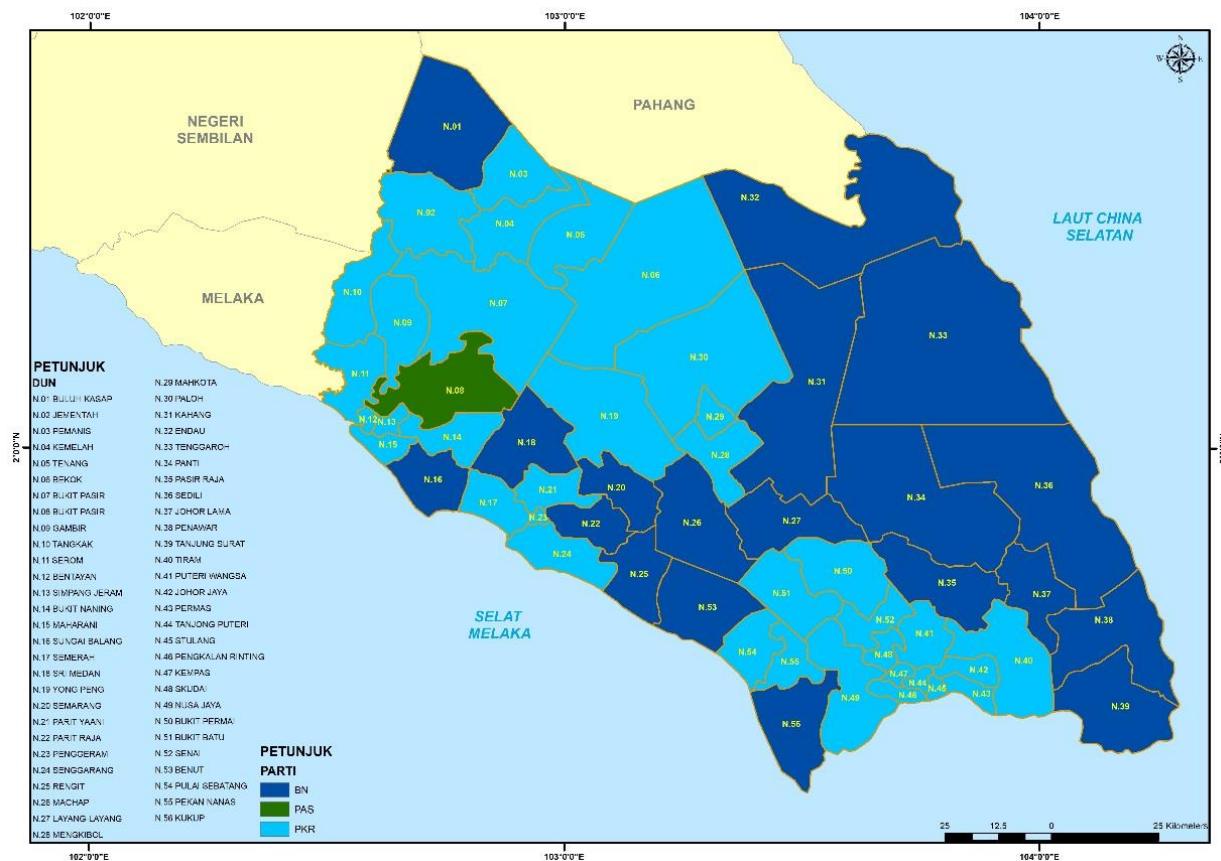
Untuk kerusi DUN pula menunjukkan PH berjaya memenangi 36 kerusi iaitu Jementah, Pemanis, Kemelah, Tenang, Bekok, Bukit Kepong, Gambir, Tangkak, Serom, Bentayan, Simpang Jeram, Bukit Naning, Maharani, Semerah, Yong Peng, Parit Yaani, Pengaram, Senggarang, Mengkibol, Mahkota, Paloh, Pasir Raja, Tiram, Puteri Wangsa, Johor Jaya, Permas, Larkin, Stulang, Perlindung, Kempas, Skudai, Kota Iskandar, Bukit Permai, Bukit Batu, Senai, Pulai Sebatang dan Pekan Nenas manakala BN menang di 19 kerusi iaitu DUN Buloh Kasap, Sungai Balang, Sri Medan, Semarang, Parit Raja, Rengit, Machap, Layang-Layang, Kahang, Endau, Tenggaroh, Panti, Pasir Raja, Sedili, Johor Lama, Penawar, Tanjung Surat, Benut dan Kukup (Lihat Jadual 2 dan Rajah 3).

Jadual 2: Pecahan calon DUN yang bertanding dan menang pada PRU 2018 di Negeri Johor

Negeri	Jumlah kerusi DUN	PH		BN		PAS		Bebas dan lain-lain	
		Tanding	Menang	Tanding	Menang	Tanding	Menang	Tanding	Menang
Johor	56	55	36	56	19	41	1	6	0

Sumber: SPR (2018)

Rajah 3: Peta taburan geografi keputusan PRU 2018 bagi kawasan DUN di Negeri Johor

Sumber: Diadaptasi daripada SPR (2018)

Pola Pengundian

Pola pengundian bagi kerusi Parlimen dan DUN menunjukkan PH menang dengan majoriti yang meningkat di kawasan bandar dan separa bandar serta kawasan campuran dan majoriti pengundinya etnik Cina. BN/UMNO pula menang di kawasan luar bandar majoriti etnik Melayu. Dari segi sokongan mengikut kaum, majoriti pengundi etnik Cina dan India mengundi calon-calon daripada PH/PKR manakala undi etnik Melayu berpecah kepada 3 segmen iaitu BN, PAS dan PH. Ini menjadikan PH berjaya mendapat undi secara keseluruhan yang lebih tinggi berbanding BN dan PAS.

Faktor Kemenangan PH dan Kekalahan BN di Johor

Kekalahan mengejut BN di Johor dan juga di seluruh negara dikaitkan dengan isu nasional iaitu isu GST, 1MDB, kos sara hidup yang tidak dapat dijawab dengan baik oleh pihak BN (Junaidi 2018; Junaidi 2019a & 2019b; Junaidi et al. 2018; Mohd Izani & Abdul Razak 2019; Henry 2018; Hutchinson 2019; Mohamed Nawab & Rashaad 2018; Muhammad Naim, Zulkarnain & Fatimi 2019). Pengundi juga sudah membuat ketetapan lebih awal tidak memilih BN. Nama

Datuk Seri Najib disebut oleh pengundi. Mereka mahu digantikan dengan Tun M (Tun Dr Mahathir Mohamad) sebagai Perdana Menteri. Selain itu, beberapa faktor dalam PRU-14 ini yang tidak ada semasa PRU-13 lalu. Dalam PRU-14 ini, UMNO berpecah, dengan pesaingnya tidak lain tidak bukan Parti Pribumi Bersatu Malaysia (PPBM) yang diterajui Tun Dr. Mahathir Mohamad yang masak dengan sepak terjang politik selama 22 tahun. Beliau telah melalui dan melepassi episod-episod getir dalam politik tanah air termasuklah berjaya menghidupkan semula UMNO setelah parti itu diharamkan pada 1988 dan reformasi jalanannya Datuk Seri Anwar Ibrahim (1999). Pada masa sama, pemecatan pemimpin kanan UMNO, Tan Sri Muhyiddin Yassin dan Datuk Seri Mohd. Shafie Apdal turut ‘merencatkan’ keadaan. Ternyata, ketika tsunami Cina kekal tak lekang di jiwa kaum itu, PRU-14 hakikatnya memunculkan tsunami orang muda Melayu.

Pengundi bandar dan pinggir bandar menolak BN kerana kemarahan kepada Najib dan dasar ekonomi seperti Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) serta isu FELDA, selain faktor sabotaj dalaman oleh ahli dalam parti komponen BN sendiri. Faktor pengundi muda dan belia bawah usia 40 tahun yang celik media sosial mempengaruhi mereka mengenai isu nasional dan setempat yang boleh diperoleh di hujung jari. Isu calon juga menjelaskan peluang BN kerana menampilkan calon lama dan baharu yang ditolak pengundi. Mereka dilihat tidak berjiwa rakyat dan lebih menjaga kepentingan diri serta kroni.

Selain lambat membaca isyarat gelombang tsunami, BN gagal menangani isu yang dibangkitkan oleh Pakatan Harapan, sebaliknya menyerang keterlaluan, terutama terhadap Tun Dr Mahathir Mohamad. Jentera BN menghadapi masalah memberi penjelasan kepada ahli pada peringkat akar umbi kerana mereka sendiri tidak pasti apa yang mahu dijelaskan, termasuk serangan terhadap Dr Mahathir. Isu pokok yang dibangkitkan rakyat tidak ditangani sewajarnya. BN mempertahankan diri dengan menyerang, tetapi tidak cukup berbisa untuk melumpuhkan musuh. Serangan terhadap usia 93 tahun Dr Mahathir yang terlalu tua untuk menjadi Perdana Menteri tidak diterima oleh rakyat. Dr. Mahathir pula dilihat lebih fokus dalam membuat serangan dengan hanya menjadikan Najib sebagai sasaran. Ia berkesan dan menarik minat pengundi apabila ribuan hadir setiap kali ceramah di seluruh negara. Jumlah jutaan penonton yang mengikuti ceramah secara langsung menerusi Facebook Live pula tidak disangka menjadi realiti hingga dibawa ke kertas undi dengan memilih Pakatan Harapan.

Selain itu, beberapa faktor boleh dikaitkan, termasuk persepsi tebal pengundi yang mengaitkan BN dan UMNO sebagai parti tidak ada integriti, rasuah dan gagal mentadbir urus. Serangan terhadap pemimpin tertentu dalam siri jelajah kempen juga memberi kesan. Dalam ceramah di Johor misalnya, Pakatan Harapan mengeksplotasi kelemahan pemimpin tertentu untuk dapatkan sokongan rakyat. Mereka tidak perlu pun jelaskan manifesto dan tawaran yang hendak diberikan.

Selain itu, pemimpin parti sekadar bercakap kepada jentera parti mereka ketika turun padang berbanding mendengar masalah dihadapi rakyat di akar umbi. Mungkin UMNO/BN terlalu bergantung kepada parti, hanya bekerja untuk ahli parti sendiri termasuk ketika berkempen. Mereka lupa bahawa ketika pilihan raya umum, ia bukan soal UMNO sahaja. Oleh itu, UMNO/BN gagal memenangi hati rakyat.

Selain itu, kelemahan kepemimpinan parti komponen terserah apabila tiga presiden parti - MCA, MIC dan GERAKAN - kalah. Kekuatan BN yang sepatutnya dibantu oleh parti komponen hanya dominasi oleh UMNO. Jika PRU-13 banyak berkisar soal kepentingan Melayu/Islam lawan Melayu/Islam, pada PRU 2018 pula isu lebih besar berkaitan massa,

iaitu isu ekonomi dan sara hidup mempengaruhi pola pengundian. Beberapa pemimpin BN dan UMNO sepatutnya boleh menghidu tahap sokongan rakyat dan segera mengundurkan diri sebelum PRU-14 bagi memulihkan sokongan. Dalam banyak punca sehingga berlaku tragedi hitam terhadap BN/UMNO, kekuatan sebenar pakatan harapan adalah Dr. Mahathir yang merencana tsunami rakyat menolak BN.

Implikasi dan Pasca PRU 2018 di Negeri Johor

PH berjaya mendapat mandat membentuk Kerajaan Negeri Johor selepas memenangi 36 kerusi DUN manakala Barisan Nasional (BN) mendapat 19 kerusi dan PAS 1 kerusi sebagai pembangkang di negeri tersebut. Pada 12 Mei 2018, ADUN Kempas, Datuk Osman Sapian mengangkat sumpah sebagai MB Johor yang ke-16 di Istana Bukit Serene. Pada pagi 16 Mei 2018, seramai 10 ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri Johor (EXCO) mengangkat sumpah di hadapan Sultan Johor Sultan Ibrahim Almarhum Sultan Iskandar di Bilik Singgahsana, Istana Besar Johor. Pada majlis itu, 10 EXCO yang mengangkat sumpah ialah Aminolhuda Hassan (Parit Yaani), Dzulkefly Ahmad (Kota Iskandar), Jimmy Puah Wee Tse (Bukit Batu), Dr S Ramakrishnan (Bekok), Mohd Khuzzan Abu Bakar (Semerah). Selain itu, Dr Sahruddin Jamal (Bukit Kepong), Mazlan Bujang (Puteri Wangsa), Sheikh Omar Ali (Paloh), Tan Hong Pin (Skudai) dan Liow Cai Tung (Johor Jaya). Implikasi kepada pembentukan Kerajaan PH Johor yang diketuai BERSATU ini membawa kepada pelaksanaan janji/manifesto yang mereka isytihar ketika kempen PRU 2018 yang lalu sama ada dapat dilaksanakan dengan segera maupun memakan jangka masa yang panjang. Pemerintahan di Johor buat pertama kalinya selain BN iaitu daripada PH yang berusaha sedaya upaya membawa pembangunan ekonomi dan sosial setempat yang terbaik untuk rakyat di negeri Johor.

Kemudian pada 12 Mei 2018, berlaku peristiwa lompat parti iaitu tiga Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) Barisan Nasional (BN) iaitu ADUN Sedili, Rasman Ithnain; ADUN Johor Lama, Rosleli Jahari dan ADUN Endau, Alwiyah Talib umum menyertai Parti Pribumi Bersatu Malaysia (PPBM). Tindakan mereka menyertai parti berkenaan demi untuk menjamin perpaduan Melayu dan rakyat. Tindakan tertai parti berkenaan tidak dipengaruhi mana-mana pihak. Implikasi daripada peristiwa lompat parti ADUN UMNO kepada BERSATU tersebut telah menambahkan lagi jumlah kerusi DUN daripada BERSATU iaitu daripada 8 kepada 11 orang ADUN dan dilihat dapat memperkuatkan BERSATU dalam PH untuk mewarnai politik di negeri selatan tanah air tersebut.

Pada 9 April 2019 (petang), Dr. Mahathir mengesahkan menerima surat peletakan jawatan Osman Sapian sebagai MB Johor berkuat kuasa Isnin (8 April 2019). Pada 13 April 2019, Sultan Johor, Sultan Ibrahim Sultan Iskandar menerima peletakan jawatan Osman sebagai Menteri Besar. Kemudian pada 14 April 2019, ADUN Bukit Kepong iaitu Dr. Sahruddin Jamal mengangkat sumpah sebagai Menteri Besar Johor ke-17 di Istana Bukit Serene. Pada 22 April 2019 senarai portfolio dan penyandangnya diumumkan Menteri Besar, Datuk Dr. Sahruddin Jamal dalam satu sidang akbar khas di pejabatnya di Kota Iskandar. Perlantikan Menteri Besar baharu dan susunan semula barisan EXCO Kerajaan Johor ini memberi implikasi kepada politik Johor bahawa kestabilan politik di negeri ini perlu diperkuuhkan dengan lebih mengutamakan kepentingan rakyat dan negeri Johor berbanding perkara lain dan pentingnya hubungan antara pemimpin politik dengan istana Johor dalam melaksanakan pembangunan ekonomi dan sosial di negeri ini.

Pasca PRU 2018 juga menyaksikan berlangsungnya PRK Parlimen Tanjung Piai pada 16 November 2019. Calon BN/MCA, Datuk Seri Dr. Wee Jeck Seng, menang dalam PRK Parlimen Tanjung Piai tersebut dengan majoriti 15,086 undi selepas memperoleh 25,466 undi bagi menewaskan calon Pakatan Harapan (PH)-BERSATU, Karmaine Sardini yang memperoleh 10,380 undian; Calon Gerakan, Wendy Subramanian menerima 1,707 undian, manakala calon Berjasa, Datuk Dr Badrulhisham Abdul Aziz memperoleh 850 undi. Dua lagi calon bebas, Dr Ang Chuan Lock memperoleh 380 undi dan Faridah Aryani Abdul Ghaffar, 32 undi. Keputusan rasmi yang menyaksikan peratusan keluar mengundi sebanyak 74.5 peratus itu diumumkan Pegawai Pengurus PRK Tanjung Piai, Zulkifly Mohd Tahir di pusat penjumlahan undi PRK Tanjung Piai di Dewan Jubli Intan Sultan Ibrahim, Pontian, Johor. Sebelum ini, kerusi Parlimen berkenaan disandang oleh PH, iaitu Allahyarham Datuk Dr Md Farid Rafik yang juga Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang meninggal dunia kerana sakit jantung pada 21 September 2019.

Antara faktor utama penyumbang majoriti besar Barisan Nasional pada Pilihan Raya Kecil Tanjung Piai, 16 Nov lepas, adalah kerana faktor calonnya iaitu Datuk Seri Dr Wee Jeck Seng itu sendiri. Pesona, populariti dan khidmat bakti Wee, yang merupakan Ahli Undangan Negeri Pekan Nenas selama sepenggal, serta Ahli Parlimen Tanjung Piai selama dua penggal, nyata menepati tahap kepuasan masyarakat di situ. Bekas Ahli Parlimen Tanjung Piai itu dilihat lebih berpengalaman, berwibawa dan mesra berbanding calon Pakatan Harapan (PH), Karmaine Sardini. Peribadi Wee Jeck Seng dan keampuhan jentera BN dibantu Pas melalui kerjasama Muafakat Nasional dianggap faktor utama memberi kemenangan besar BN. Kekuatan Jeck Seng juga ditunjangi oleh keampuhan jentera BN dan PAS yang berjaya disatukan menerusi Muafakat Nasional. Faktor tersebut amat signifikan kerana jentera UMNO dan PAS dilihat berusaha keras memastikan setiap pengundi putih dibawa keluar mengundi, walaupun kerusi Parlimen Tanjung Piai ditandingi calon dari MCA. Selain itu, isu-isu kemarahan dan kekecewaan rakyat terutama masyarakat Cina terhadap kegagalan kerajaan menangani peningkatan kos sara hidup, janji manifesto Pilihan Raya Umum ke-14 (PRU-14) tidak dipenuhi dan kegagalan PH menangani isu-isu sensasi dimainkan BN juga menyumbangkan kepada faktor kekalahan PH pada kali ini. Calon PH juga dilihat terperangkap dengan isu tercusus akibat kesilapan mereka sendiri di samping kebijaksanaan jentera BN memainkan isu-isu negatif melibatkan Kerajaan PH yang akhirnya mempengaruhi keputusan pengundi.

Kenyataan Karmaine mengundang kemarahan golongan pekebun kecil apabila mereka bersyukur meskipun harga komoditi kelapa sawit masih rendah. Di samping itu, kekalahan kali ini juga dilihat lebih kepada faktor undi protes pengundi Cina yang menggunakan kesempatan ini untuk meluahkan kekecewaan mereka terhadap prestasi kerajaan PH. Terdapat maklum balas daripada masyarakat Cina di sini yang menganggap pemberian satu undi kepada PH sama dengan pemberian satu undi kepada Parti Bersatu atau Perdana Menteri, Tun Dr Mahathir secara spesifik. Masyarakat Cina dikatakan marah dengan tindakan Dr Mahathir yang dikatakan berjaya 'melembutkan' pemimpin DAP. Kekalahan Karmaine di tangan Jeck Seng juga lebih terarah kepada faktor kemarahan rakyat terhadap kerajaan PH yang dianggap masih gagal menunaikan pelbagai janji manifesto Pilihan Raya Umum ke-14 (PRU14). Selain itu, majoriti pengundi Cina dilihat kecewa dengan kegagalan kerajaan PH memulihkan ekonomi negara, terutama kejatuhan harga komoditi kelapa sawit di samping keadaan ekonomi yang semakin tidak menentu. Oleh itu, PRK Tanjung Piai menjadi ujian penentu kepada penilaian prestasi kerajaan Pakatan Harapan (PH) untuk penggal ini. Keputusan yang diperoleh melalui PRK

tersebut merupakan petanda bahawa rakyat pada hari ini semakin matang dalam menilai prestasi kerajaan. Bukan bermaksud mereka tidak menyokong kerajaan tetapi mereka mahukan sesuatu yang mereka nak capai seperti apa yang dijanjikan kerajaan. Ujian penentu adakah prestasi kerajaan sekarang ini harus dipertingkatkan atau kerajaan sekarang benar-benar mendengar keluhan dan rintihan rakyat. Pengundi sekarang bijaksana dan kebanyakan pengundi di Tanjung Piai adalah yang bekerja di luar Johor. Mereka balik untuk mengundi dan mereka mengatakan bahawa mereka harus melakukan reformasi supaya kerajaan mengotakkan janji manifesto. Namun keputusan PRK Parlimen Tanjung Piai ini tidak bermaksud ia boleh mencerminkan keadaan sebenar sewaktu pilihan raya umum akan datang, ekoran dinamika politik negara ini yang kerap berubah.

Politik Johor menyaksikan berlaku lagi perubahan ekoran daripada pengumuman Presiden Parti Pribumi Bersatu Malaysia (BERSATU), Tan Sri Muhyiddin Yassin pada 24 Februari 2020, yang parti tersebut telah keluar daripada Pakatan Harapan dan bergabung dengan Muafakat Nasional (MN) yang dianggotai UMNO dan PAS serta MCA dan MIC yang akhirnya membentuk Perikatan Nasional (PN). Oleh itu, kedudukan Kerajaan Pakatan Harapan di negeri Johor turut terjejas dan hilang majoriti menjadikan kerajaan yang tergantung. Yang Amat Berhormat Menteri Besar Johor, Datuk Dr Sahruddin Jamal bersama Pengurus Badan Perhubungan UMNO Johor, Datuk Hasni Mohammad, telah menghadap Duli Yang Maha Mulia Sultan Johor pada 26 Februari 2020, memaklumkan bahawa satu gabungan baharu telah diwujudkan bersama beberapa Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN) dan berjaya memperoleh bilangan majoriti mudah untuk membentuk kerajaan baharu.

Bagi mengesahkan sokongan majoriti tersebut, Duli Yang Maha Mulia Tuanku telah bertitah supaya diadakan satu sesi temu bual bersama setiap ADUN bagi mendengar sendiri sokongan yang diberikan. Sehubungan itu, satu sesi temu bual bersama semua ADUN Johor telah diadakan pada 26 Februari 2020 jam 3.00 hingga 5.00 petang di Bangunan Sultan Ibrahim, Bukit Timbalan, Johor Bahru. Temu bual tersebut telah dibuat dihadapan DYMM Tuanku dan disaksikan oleh YB Setiausaha Kerajaan Johor dan YB Penasihat Undang-undang Negeri Johor. Setiap ADUN juga dikehendaki menandatangani surat akuan bersumpah bagi mengesahkan pendirian mereka sama ada menyokong parti Pakatan Harapan atau Gabungan Baharu. Daripada 56 ADUN yang dipanggil, dua orang tidak dapat menghadirkan diri iaitu ADUN Simpang Jeram dan ADUN Puteri Wangsa. Presiden BERSATU, Tan Sri Muhyiddin Yassin yang merupakan ADUN Bukit Gambir turut hadir dalam sesi temu bual tersebut.

Setelah selesai sesi temu bual tersebut, DYMM Tuanku Sultan Johor telah berpuas hati bahawa gabungan parti yang baharu telah memperolehi majoriti mudah untuk membentuk kerajaan, apabila 28 ADUN memilih gabungan baharu, berbanding 26 ADUN memilih Pakatan Harapan. Oleh yang demikian, gabungan parti yang baharu berhak untuk memberikan cadangan nama calon Menteri Besar, sebelum susunan barisan Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri yang baharu dilantik. DYMM Tuanku berharap agar pentadbiran Kerajaan Negeri Johor segera dibentuk bagi memastikan pembangunan negeri berjalan dengan lancar demi kemajuan dan kesejahteraan hidup semua rakyat di negeri Johor Darul Ta'zim. Pada akhirnya, sokongan ADUN kepada Perikatan Nasional (PN) di Johor kekal sebagai pakatan parti dengan majoriti 1 kerusi DUN apabila PN memperoleh sokongan daripada 29 ADUN termasuk ADUN Puteri Wangsa (BERSATU) dan seorang ADUN PKR (daripada Pemanis) yang keluar parti menjadi ADUN Bebas menyokong PN manakala PH kekal dengan 27 ADUN termasuk ADUN Simpang Jeram (AMANAH).

Seramai 10 Ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (EXCO) Johor mengangkat sumpah di hadapan Sultan Johor, Sultan Ibrahim Iskandar di Istana Bukit Serene pada pagi Jumaat (6 Mac 2020) dengan 10 EXCO yang mengangkat sumpah ialah Datuk Samsolbari Jamali (BN-Semarang); Ayub Jamil (BN-Rengit), Zaiton Ismail (BN-Sungai Balang); Datuk Onn Hafiz Ghazi (BN-Layang-Layang) dan R Vidyananthan (BN-Kahang). Turut mengangkat sumpah, Mazlan Bujang (BERSATU-Puteri Wangsa), Mohd Solihan Badri (BERSATU-Tenang); Tosrin Jarvanthi (BERSATU-Bukit Permai), Mohd Izhar Ahmad (BERSATU-Larkin) dan Dr Chong Fat Full (BEBAS-Pemanis). Pada 28 Februari 2020 (Jumaat), Hasni, 61, yang juga Pengurus Barisan Nasional (BN) Johor mengangkat sumpah sebagai Menteri Besar Johor yang ke-18 di hadapan Sultan Ibrahim di Balai Mengadap, Istana Bukit Serene. Dewan Undangan Negeri (DUN) Johor mempunyai 56 kerusi yang mana ketika ini yang diwakili UMNO dan DAP masing-masing 14, BERSATU (11), MIC (dua), PAS (satu), BEBAS (satu) sementara AMANAH (sembilan) dan PKR (empat). Implikasi daripada peristiwa pertukaran Kerajaan Johor ini memperlihatkan penguasaan politik Melayu dalam barisan EXCO Kerajaan Negeri Johor yang dilihat dapat melaksanakan pembangunan sosioekonomi orang Melayu dengan lebih gigih menuju PRU akan datang.

KESIMPULAN

Sebagai kesimpulannya, kemenangan PH dan kekalahan BN serta penguasaan PN pasca PRU-14 di Johor membuktikan bahawa tiada yang mustahil dan tiada yang kekal dalam politik. Sesungguhnya ilmu politik penuh dengan dinamikanya dan berseni/berstrategi. Dinamika politik ini merupakan percaturan yang menarik melibatkan strategi dan seni berpolitik demi mendapatkan kuasa sama ada secara berperlembagaan mahupun secara berkepentingan. Faktor isu nasional lebih kuat mempengaruhi keputusan politik rakyat Johor, justeru pemimpin negeri dan tempatan Johor turut menerima tempiasnya. Kemenangan PH dimangkin oleh sokongan pengundi Cina dan India di samping pengundi muda Melayu dan sebahagian besar *First Time Voters* yang dipengaruhi oleh media sosial. Buat pertama kalinya, kubu terkuat UMNO di negara ini iaitu di Johor jatuh kepada parti selain UMNO/BN. Penguasaan Kerajaan Perikatan Nasional (PN) yang diketuai UMNO memperlihatkan kerajaan yang didominasi orang Melayu dalam usaha memartabatkan pembangunan sosioekonomi orang Melayu di Negeri Johor. Justeru, pihak yang menang perlu melaksanakan tanggungjawab sebagai pemerintah dengan adil dan beramanah untuk kebijakan rakyat manakala pihak yang tewas perlu memainkan peranan sebagai pembangkang ‘membina’ bagi memastikan pembangunan fizikal dan spiritual rakyat Johor mendapat perhatian semua ahli politik di negeri ini.

RUJUKAN

Abdul Rahman Mohamad. (1994). Tingkah laku Pengundi di Kawasan Luar Bandar: Satu Kajian kes di Tangkak, Johor. Latihan Ilmiah, Jabatan Geografi, Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, Selangor.

- Henry Loh. (2018). Rakyat's victory vindicates decades-long struggle. In Francis Loh & Anil Netto (Eds), *Regime change in Malaysia: GE14 and The end of UMNO-BN'S 60-year rule*. Petaling Jaya: Strategic Information and Research Development Centre.
- Hutchinson, F.E. (2019). GE-14 in Johor: Shock or Just Awe?. In Hutchinson, F.E. & Lee, H. A. *The Defeat of Barisan Nasional: Missed Signs or Late Surge?*. Singapore: ISEAS – Yusof Ishak Institute.
- Iskandar Miza Ahmad. (1998). UMNO dan Pembangunan di Bahagian Gelang Patah, Johor Darul Takzim. Jabatan Sains Politik. Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan. Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Junaidi Awang Besar. (2017). Politik pilihan raya menuju PRU-14: kajian kes di Negeri Sembilan, Melaka dan Johor. Prosiding. *3rd International Conference On Elections And Democracy*. Fakulti Sains Sosial, Universiti Malaysia Sarawak. 473-508.
- Junaidi Awang Besar. (2018). Analisis Faktor Geografi Terhadap Pola Pengundian Dalam Pilihan Raya Umum (PRU) Ke-14, 2018 di Malaysia. *International Conference on Social Sciences And Humanities (ICOSH-7) 2018*. Tema: "Wisdom and Culture in the ASEAN Region: Perpectives from the Social Sciences and Humanities" "Akal Budi dan Kebudayaan di Rantau ASEAN: Perspektif Sains Sosial dan Kemanusiaan". Anjuran dan Tempat Persidangan: Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan (FSSK), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Bangi, Selangor. Pada 12-15 November.
- Junaidi Awang Besar. (2019a). Pengaruh Geopolitik Kaum Dalam Keputusan Pilihan Raya Umum Ke-14, 2018 Di Malaysia. *International Conference On Social Sciences And Humanities 2019 (ICOSSH 2019)*. At: Parkcity Everly Hotel, Bintulu, Sarawak, Malaysia. Organize By: Faculty Of Social Sciences And Management, Universiti Putra Malaysia Campus Bintulu, Sarawak. 8-9 October.
- Junaidi Awang Besar. (2019b). Perubahan politik dalam pilihan raya umum (PRU) ke-14, 2018 di Malaysia. *Geografia Online: Malaysian Journal of Society and Space*, 15(4), 220-232.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali & Mohd Faidz Mohd Zain. (2011). Pilihan raya kecil kawasan Dewan Undangan Negeri (DUN) Tenang, Johor: analisis pola pengundian etnik Cina. *Persidangan Kebangsaan Masyarakat, Ruang Dan Alam Sekitar (MATRA) 2011*. Hotel Vistana, Pulau Pinang. Anjuran Bahagian Geografi, Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan, Universiti Sains Malaysia. 16-17 November.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali & Mohd Faidz Mohd Zain. (2012). Analisis pola pengundian etnik Cina dalam Pilihan Raya Kecil Kawasan Dewan Undangan Negeri (DUN) Tenang, Johor. *Geografia: Malaysian Journal of Society and Space*, 8(5), 39-50.
- Junaidi Awang Besar, Mohd Fuad Mat Jali, Rosmadi Fauzi, Mohd Syukri Zainuddin, Muhammad Hazim Abd Ghani & Mazlan Ali. (2018). Pola Pengundian Dalam Pilihan Raya Umum Ke-14, 2018 di Wilayah Pantai Barat Semenanjung Malaysia. *Malaysia Brunei Forum 2018 (MBF 2018)*. Tema: "Pengetahuan dan Inovasi Sosial: Masa Lalu, Kini dan Masa Depan". Anjuran Dan Tempat: Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, Malaysia. 7-8 November.
- Mohamed Nawab Mohamed Osman & Rashaad Ali. (2018). Localising Victory: GE 14 And The Electoral Contests In Johor And Kelantan. *Jebat: Malaysian Journal of History, Politics & Strategic Studies*, 45(2)(December 2018), 367-385.

- Mohd Fuad Mat Jali & Junaidi Awang Besar. (2012a). Pendapat dan Keperluan Generasi Muda di Kawasan Parlimen Muar, Johor. *E-Bangi: Journal of Social Science and Humanities*, 7, 50-63.
- Mohd Fuad Mat Jali & Junaidi Awang Besar. (2012). Persepsi Politik dan Kepimpinan di Kawasan Parlimen (P152) Kluang, Johor. *Geografia: Malaysian Journal of Society and Space*, 8(3), 23-32.
- Mohd Izani Mohd Zain & Abdul Razak Ahmad. (2019). Permata Bertukar Pemilik: Cabaran dan Masa Depan Politik Johor Pasca PRUM Ke-14. Dlm. Zulkanain Abdul Rahman, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali (Pnyt). *Pilihan Raya Umum ke-14: Isu dan Cabaran Malaysia Baharu*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Mohd. Noor Mat Yazid. 2019. Faktor Sabah, Sarawak Dan Johor Dalam Pembentukan Kerajaan Pusat Malaysia: Analisis Pilihanraya Umum Ke-13 Dan Ke-14. *International Journal of Law, Government and Communication*, 4(14)(Mac 2019), 87-96.
- Muhammad Naim Fakhirin, Zulkanain Abdul Rahman & Fatimi Hanafi. (2019). Prestasi UMNO di Kerusi Parlimen Kawasan FELDA, Johor pada PRU-14. Dlm. Zulkanain Abdul Rahman, Rosmadi Fauzi & Amer Saifude Ghazali (Pnyt). *Pilihan Raya Umum ke-14: Isu dan Cabaran Malaysia Baharu*. Kuala Lumpur: Penerbit Universiti Malaya.
- Ng Mei Mei. (2001). Pola Perlakuan Pengundi: Satu Kajian Kes Di Dewan Undangan Negeri (DUN) Bandar Maharani (N16), Negeri Johor Darul Takzim Pada Pilihan Raya Umum 1995 dan Pilihan Raya Umum 1999. Jabatan Sains Politik. Fakulti Sains Kemasyarakatan dan Kemanusiaan. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nor Ilyana Binti Aman Nor. (2004). Politik Melayu: Satu Tinjauan Terhadap UMNO Bahagian Parit Sulong. Program Sains Politik. Pusat Pengajian Sejarah, Politik dan Strategi. Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

MAKLUMAT PENULIS

JUNAIDI AWANG BESAR

Pengarang koresponden
Program Geografi
Pusat Kajian Pembangunan, Sosial dan Persekutuan
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600, Bangi, Selangor
jab@ukm.edu.my